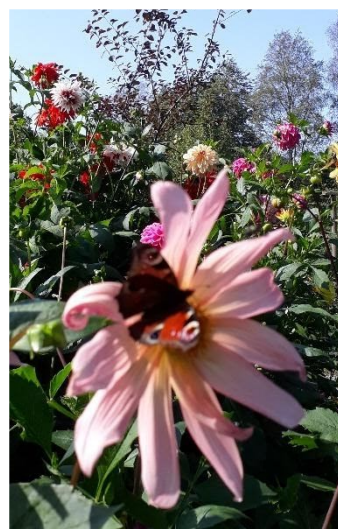

VERKSAMHETSPLANERING FÖR MARKS KOMMUN 2021--2024 BUDGET 2021--2022

Inledning

Markmajoriteten består av Socialdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna. Vi styr Marks kommun under mandatperioden 2019--2022. I Mark finns en unik natur med närhet till både stad och land. Här finns milsvida skogar, dalgångar, sjöar och åar som erbjuder fantastiska upplevelser för alla. Alla invånare i Mark ska ha jämlika förutsättningar för välfärd och hälsa och ges möjlighet att vara delaktig i vårt samhälle. Tillsammans med våra framgångsrika företagare vill vi föra Mark framåt.

Under 2020 drabbades Mark liksom omvärlden av Coronapandemin. I mars aktiverades krisledningsnämnden och krisledningsstaben. Tillsammans med förvaltningarna samordnades arbetet med att lindra effekterna av Covid-19. Tack vare personalens fantastiska insatser inom vård, skola och omsorg har leverans av tjänster och service kunnat fungera. Även civilsamhället har bidragit med viktiga insatser. Pandemin har påverkat kommunens arbete och medfört att en del satsningar har fått flyttas fram i tid, ex arbetet med Agenda 2030 samt kommunens mål-och visionsarbete. Hälsan för många Markbor har påverkats liksom näringslivets förutsättningar.

Staten tillskjuter resurser till Sveriges kommuner för att lindra de ekonomiska effekterna av pandemin. Mark tilldelas 45 miljoner kronor varav 21,8 miljoner kronor är riktat till äldreomsorg. Dessa medel fördelas med 16,8 miljoner till äldreomsorgsnämnden och 5 miljoner till socialnämnden. Detta då viss omsorg om äldre även utförs inom socialnämndens verksamhetsområde.

Nu behöver Marks kommun planera framåt för att möta nya utmaningar. I enlighet med den överenskommelse som Markmajoriteten träffade efter valet 2018 vill vi göra satsningar för att bland annat bli "Bästa barnkommun" och en attraktiv arbetsgivare samt också förbättra förutsättningar för företagande i kommunen. Vi ser att det finns möjligheter att effektivisera kommunens administrativa arbete och presenterar i budgetmaterialet olika satsningar.

Markmajoriteten vill att hela kommunen ska leva och kommer att göra vårt yttersta för att leda och utveckla kommunen.

Utdebitering för 2021

Skattesatsen ska vara oförändrad 21.51.

Taxor och avgifter

Den kommunala verksamheten finansieras förutom skatt och statsbidrag även av taxor och avgifter. Den totala summan av taxor och avgifter samt riktade statsbidrag förutom äldreomsorgen och övriga intäkter till exempel sålda tjänster är cirka 285miljoner kronor.

Befolkningsutveckling

Under förra året minskade Marks kommun sin befolkning något. Markmajoriteten har satsat på att möjliggöra byggnation av bostäder i olika delar av kommunen så att fler kan bosätta sig i Mark. I budgetplaneringen beräknar vi en befolkningsökning med 100 personer per år under åren 2021--2022 och därefter en försiktig prognos med ytterligare 50 invånare per år under åren 2023--2024. Det är stor efterfrågan på både tomter, villor och lägenheter i hela kommunen. Det planer för byggnation av bostäder i kommunens olika delar.

Mark har goda förutsättningar att utvecklas då kommunen är placerad i mitten av landets mest expansiva region. Under rådande pandemi har flera familjer lämnat storstan och sökt sig till boendemiljöer som Mark kan erbjuda.

Agenda 2030 och målen för hållbar utveckling

Markmajoriteten har i sin överenskommelse ett stort fokus på en hållbar utveckling för människor och natur. Alla förvaltningar arbetar med Agenda 2030. Samordningsansvaret ligger på kommunstyrelsen. Vår kommun måste bidra till att minska den negativa klimatpåverkan som vårt sätt att använda naturens resurser medför. Att människor får växa upp i ett gott samhälle beskrivs bland annat i FN:s konvention om barns rättigheter, som är en del av Agenda 2030.

De globala målen är uppbyggda på 17 olika mål och Markmajoriteten vill satsa särskilt på några av målen i denna verksamhetsplanering och budget. Markmajoriteten satsar 3 miljoner kronor i budget "Bästa barnkommun" för 2021 för att utveckla och samordna insatser mellan olika förvaltningar till barn och ungdomar som är i behov av stöd från samhället. Ett framgångsrikt förebyggande arbete för barn och unga kräver att flera förvaltningar och ibland andra aktörer arbetar tillsammans.

Mål 1: Ingen fattigdom.

(Fattigdom handlar inte bara om inkomst. Det handlar också om makt, inflytande, socialt skydd och säkerhet)

Socialförvaltningen redovisar i en rapport att antalet minderåriga barn som bor i familjer med försörjningsstöd ökar. I april 2019 var det 148 barn och i april 2020 var det 170 barn. Orsaker till behov av försörjningsstöd varierar. Samverkan mellan kommunens försörjningsstöd, arbetsmarknadscenter, skola, försäkringskassan och arbetsförmedling behöver fördjupas.

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

(Hälsan har en avgörande betydelse för människans möjlighet att klara skola, arbeta, försörja sig och leva ett självständigt liv)

God hälsa och välbefinnande för kommunens invånare i alla åldrar är ett angeläget område. De barn och ungdomar som inte når skolans uppsatta mål och går ur grundskolan med ofullständiga betyg har en högre grad av ohälsa. Ett samordnat arbete tillsammans mellan olika professioner kan stötta barn, ungdomar och deras familjer. Barn från olika bakgrund växer upp med olika villkor och kommunen behöver utjämna skillnader genom att erbjuda aktiviteter på fritiden till ingen eller en låg kostnad.

Mål 4: God utbildning för alla

(Säkerställa inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla)

Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för utbildningsverksamheten i förskola och grundskola, särskola, gymnasium och vuxenutbildning. Inom skolan behöver arbetet med tidiga insatser stärkas. Skolresultaten måste förbättras. Att klara skolan är en viktig förebyggande åtgärd mot psykisk ohälsa senare i livet och en plattform till vidare studier. Investeringsbehovet i förskola och grundskola är stort. Kvalitet och likvärdighet för elever mellan olika skolor behöver säkerställas. Kultur- och fritidsförvaltningen ger bidrag till studieförbund för att möjliggöra bildning i olika åldrar.

Mål 7: Hållbar energi för alla

(Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla)

Marks kommun satsar på produktion av solenergi i samband med ny- och ombyggnation av lokaler. Kommunen och dess bolag verkar för produktion och leverans även av andra alternativa energislag. Mark deltar i flera utvecklingsprojekt bland annat Fossilfri Boråsregion och Glokala Sverige.

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

(Verka för en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla)

Marks kommun behöver en hållbar ekonomisk tillväxt för att kunna leverera välfärd, service och tjänster till kommunmedborgarna. Kommunkoncernen har cirka 3 500 anställda. Personalomsättningen är för närvarande ca 14%, vilket är en för hög siffra. Det är viktigt att ha fokus på att utveckla och behålla de medarbetare som har en anställning genom regelbunden kompetensutveckling och löneutveckling. Anställda i Marks kommun ska ha rätt till heltid, men möjlighet till deltid. En ny arbetsgivarpolicy har fastställts och ett nytt samverkansavtal kommer att beslutas under hösten 2020. Det ger förutsättningar för Marks kommun att bli en mer attraktiv arbetsgivare.

Mål 10: Minskad ojämlikhet

(Minska ojämlikheten mellan olika grupper i befolkningen)

Mark är en kommun som undanröjer hinder för människors utveckling och ger alla oavsett uppväxtmiljö, funktionsvariation, kön, sexuell läggning och etnicitet möjligheter att nå sin fulla potential. Markmajoriteten vill arbeta för jämlik barndom, jämlik skola och jämlik tillgång till fritid i Mark.

Inköp och upphandling

Kommunen köpte under 2019 varor och tjänster till ett värde av drygt 611 miljoner kronor exklusive moms. Flera inköp görs hos leverantörer där kommunen saknar avtal. Markmajoriteten förstärker enheten för inköp och upphandling med 1 miljoner kronor och genom ramväxling mellan kommunstyrelse och övriga nämnder med ytterligare 4 miljoner kronor. Upphandlingsenheten har en viktig roll i att säkerställa att avtal finns. Alla nämnder uppmanas att i sin nämndplan och internkontrollplan tydligt följa förvaltningarnas inköp av varor och tjänster. Kommunstyrelsen ska upprätta e-handelstjänst så att det ska vara enkelt att hitta upphandlad vara eller tjänst för den medarbetare som har rätt att göra inköp för kommunens räkning. Denna process kommer att bidra till effektivisering av inköp och på sikt ge lägre utgifter. Ekonomiska medel kan på så sätt omfördelas till prioriterade verksamheter.

Digitalisering

Mer än 90% av hushållen i Mark har tillgång till fiber genom stadsnät eller fiberförening. Marks Kraftvärmebolag har fått i uppdrag att ansvara för utbyggnad av fibernät i de geografiska områden som saknar fiber. Digital infrastruktur ger jämlika förutsättningar för invånare, näringsliv och kommunens verksamheter att verka oavsett var i kommunen de befinner sig. Det finns en förväntan hos kommunmedborgaren att kunna utföra tjänster digitalt. Markmajoriteten vill att kommunen ska erbjuda fler digitala tjänster via hemsidan.

Näringsliv

Det självklara målet är att Marks kommun skall vara och upplevas som en riktig bra kommun att vara företagare i. Genom att skapa goda förutsättningar för företagande så läggs grunden för hållbar ekonomisk tillväxt. Nyföretagarcentrum har nyligen etablerat sig i kommunen och är en viktig samarbetspartner för de som vill starta och/eller utveckla företag.

Kommunen och näringslivet behöver tillsammans ta fram bra praktikplatser för att skapa intresse hos eleverna inför valet av framtida yrke och ge en positiv bild av arbetslivet både som företagare och anställd. Arbetsmarknadscenter är en resurs som kan bidra med kompetensförsörjning till företag.

Det är viktigt att både förtroendevalda och tjänstepersoner tillsammans bidrar för att utveckla näringslivsklimatet.

Hela Mark

Förutsättningar för boende och företag ska vara goda oavsett var i kommunen du finns. Mark ingår i en större arbetsmarknadsregion. Det fordrar att det ska finnas tillgång till mer byggbar mark för både bostäder och industri i alla delar av kommunen.

Mark 50 år

År 2021 är det 50 år sedan kommunen bildades. Det finns osäkerhetsfaktorer med anledning av Covid-19 kring hur större grupper kan samlas. Kommunen vill uppmärksamma 50 händelser i Mark tillsammans med föreningar, näringsliv, kyrkor och samfund.

Investeringar

Kommunen har stora investeringsbehov i lokaler för bland annat förskolor och skolor. För en långsiktig hållbar ekonomi behövs en sammanhållen plan för investeringar där kommunstyrelsen har ansvaret. Med ökade investeringsnivåer är det viktigt att bevaka projektens följsamhet till beslutad budget.

Nedan följer ett axplock av beslutade objekt:

Lyckeskolan kommer att färdigställas under sommaren 2021.

Kinna Resecentrum ska under 2021 upprustas för att öka komfort och tillgänglighet för de som reser kollektivt.

Renovering och tillbyggnad av Kaskad är planerad att starta 2021.

Satsningen på överföringsledningen för vatten respektive avloppsvatten från nordvästra Mark till Skene går mot sitt slut.

Uppdrag

Nämnderna ska uppfylla sina grunduppdrag som finns i dagens reglemente.

För att tydliggöra vikten av samarbete får alla nämnder ett nytt grunduppdrag som tydliggör kravet på samarbete med andra nämnder. Det nya grunduppdraget är att nämnden ska säkerställa att samarbete sker med berörda nämnder. I nämndplanen ska framgå att förvaltningschefen har att verkställa detta samt att återredovisa vilka samarbeten som finns, hur det genomförs och vilket resultat som uppnåtts. Arbetet sker inom ramen för nämndens budget. Nämnden ska redovisa resultat i aprilrapporten, delårsrapporten och årsrapporten.

För att tydliggöra vikten av att samverka med medarbetarna får nämnder ett nytt uppdrag som tydliggör kravet på detta. Det finns ett stort engagemang och kunskap hos kommunens medarbetare. Detta ska tas tillvara på ett positivt sätt. Nämnderna är arbetsgivare för all personal utom förvaltningschefen, inom sitt verksamhetsområde. Kommunstyrelsen är kommunens personalorgan och har hand om frågor som rör förhållande mellan kommun som arbetsgivare och dess arbetstagare. Förvaltningscheferna ansvarar för medarbetarefrågorna på nämndens uppdrag. Som stöd finns HR för att utforma en gemensam personalpolitik till nytta för både arbetsgivare och medarbetare. I nämndplan ska framgå att förvaltningschef har att verkställa att samverkansavtal följs samt att återredovisa vilka forum för samverkan som finns, hur det genomförs och vilket resultat som uppnåtts. Arbetet sker inom ramen för nämndens budget.

Markmajoritetens budget i korthet:

Äldreomsorgslyftet ger förutsättningar för att stärka äldreomsorgen i Mark. Marks Kommun tilldelas 21,8 miljoner. Dessa medel fördelas med 16,8 miljoner till äldreomsorgsnämnden och 5 miljoner till socialnämnden. Detta då viss omsorg om äldre även utförs inom socialnämndens verksamhetsområde.

Socialnämnden tilldelas utöver 5 miljoner för äldreomsorgslyftet även 6 miljoner kronor för att stärka arbetet med grunduppdragen.

Teknik och servicenämnden har i uppdrag att jobba vidare med kommunens sopsortering. 1 miljon kronor i budget riktas mot gång och cykelvägar.

Barn och Utbildningsnämndens ram ökas med 13 miljoner för att säkerställa arbetet med likvärdig skola.

Miljönämnden tilldelas 200 000 kronor för att stärka grunduppdragen.

Plan och byggnadsnämnden har oförändrad ram.

Valnämnden tilldelas 400 000 kronor för att anställa en administratör.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta med inköp enligt avtal och e-handelsfunktion. Alla nämnder uppmanas att i sin nämndplan och internkontrollplan tydligt följa förvaltningarnas inköp av varor och tjänster.

Bästa barnkommun är ett uppdrag som kräver att flera förvaltningar samarbetar och samverkar för att tillförsäkra att barn och ungdomar har jämlik skola, jämlik fritid samt jämlik barndom. Till detta uppdrag tilldelas 3 miljoner kronor.